

**Secretariatul Parlamentului
Republicii Moldova**

Direcția generală juridică

AVIZ

**la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative
(nr.106 din 05.03.2020)**

În conformitate cu prevederile Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative și ale art.54 din Regulamentul Parlamentului, examinând proiectul de lege menționat, Direcția generală juridică expune următoarele.

Proiectul de lege a fost înaintat cu titlul de inițiativă legislativă a Guvernului Republicii Moldova, fiind aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.140 din 04.03.2020, fapt ce corespunde prevederilor art.73 din Constituție și art.47 din Regulamentul Parlamentului.

1.Potrivit Notei informative, proiectul de lege a fost elaborat în vederea motivării și asigurării unei participări mai active a străinilor la măsurile de integrare, întru valorificarea potențialului acestora, evitând riscurile pentru societatea noastră și asigurând drepturile omului pentru străinii aflați în țara noastră. Totodată, proiectul asigură realizarea angajamentelor asumate de Republica Moldova la semnarea Acordului de Asociere și transpune parțial Directiva 2011/95/UE a Parlamentului European și a Consiliului din 13.12.2011 privind standardele referitoare la condițiile pe care trebuie să le îndeplinească resortisanții țărilor terțe sau apatrizii pentru a putea beneficia de protecție internațională, la un statut uniform pentru refugiați sau pentru persoanele eligibile pentru obținerea de protecție subsidiară și la conținutul protecției acordate (reformare).

2.Cu referire la aspectul economico-financiar, menționăm că implementarea proiectului va necesita alocarea mijloacelor financiare suplimentare din bugetul de stat.

3. Potrivit art.32 din Legea nr.100/2017, proiectul de lege necesită a fi supus avizării în mod obligatoriu, de către autoritățile publice de competență cărora ține subiectul abordat și responsabile de implementarea prevederilor acestuia, precum și reprezentanții societății civile.

4. Cât privește aspectul normativ, atragem atenție că, adoptarea proiectului de lege va necesita aprobarea unor noi acte normative de către Guvern.

Obiecții de tehnică legislativă:

5. În corespundere cu prevederile art.54 alin.(1) lit.c) din Legea nr.100/2017 terminologia utilizată la elaborarea actului normativ *este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative [...], cu respectarea prevederilor prezentei legi.*

6. Subsecvent, precizăm că, suplimentar la legile menționate la art.I-IV din proiect, urmează a fi modificate și Legea nr.270/2008 privind azilul în Republica Moldova, precum și Legea nr.105/2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj, întrucât acestea fac referire la Legea nr.274/2011 privind integrarea străinilor care este expusă în redacție nouă la art.V din proiect.

Astfel, de exemplu, la art.33 alin.(1) lit.n), art.35 din Legea nr.270/2008 cuvântul „activități”/„activitățile” urmează a se substitui cu cuvântul „măsuri”/„măsurile”, iar la art.2 alin.(2) din Legea nr.105/2018, trimiterea la ”art.2 alin.(1) lit. a), d)–g)” urmează a se substitui cu textul „art.2 alin.(1) lit.a) – d)”.

7. Important este și faptul că, în art.V din proiectul supus examinării se observă utilizarea neuniformă a terminologiei, fapt ce ar putea genera tălmăciri eronate a normelor din lege. Astfel, potrivit art.2 alin.(1) din redacția nouă propusă pentru Legea nr.274/2011, prevederile legii se vor aplica următoarelor categorii de străini:

- a) *străini titulari ai dreptului de ședere provizorie;*
- b) *străini titulari ai dreptului de ședere permanentă;*
- c) *străini cărora li s-a recunoscut statutul de apatrid în Republica Moldova;*
- d) *beneficiari de protecție internațională sau de azil politic.*

În această ordine de idei, remarcăm că, în textul propus pentru modificarea Legii nr.274/2011 autorul utilizează sintagmele:

- „beneficiarii de protecție internațională sau de azil politic” la art.2 alin.(1);

- „beneficiari de protecție internațională” la art.8, art.10 alin.(7) și (8), art.12 alin.(5), art.14 alin.(3), art.15 alin.(2), art.21 alin.(1) și (9), art.27 alin.(2), art.28 alin.(2);

- „beneficiarii de azil politic” la art.21 alin.(12).

De asemenea, la art.18 alin.(3) și (4) diferențiază „*minorii străini*” de „*minorii care au obținut protecție internațională*”.

Reieșind din cele expuse, și ținând cont de prevederile Legii nr.270/2008 care operează cu sintagme ca „beneficiari de protecție internațională, de protecție temporară și de azil politic” și „minor beneficiar de protecție internațională, de protecție temporară sau de azil politic”, este imperativ necesară revizuirea art.V din proiect, întru aducerea în concordanță a noțiunilor vizate și respectarea prevederilor art.54 alin.(1) lit.c) din Legea nr.100/2017.

Suplimentar, atenționăm că la art.3 din Legea nr. 270/2008 noțiunea de „azil politic” este definită ca fiind *protecție excepțională acordată străinului de către Președintele Republicii Moldova*, iar prin „beneficiar de protecție internațională” se înțelege *cetățean străin sau apatrid căruia i s-a recunoscut statutul de refugiat sau i s-a acordat protecție umanitară, astfel cum sînt definite la art.17 și 19*.

8. Cu referire la prevederile statuate la art.5 din Legea nr.274/2011, invocăm necesitatea argumentării aprobării de către Guvern a *mecanismului de includere a străinilor în măsurile de integrare*, or, la moment, acesta este aprobat prin Ordinul Ministerului Afacerilor Interne nr.42 din 16.02.2016.

9. La art.10 alin.(5) din Legea nr.274/2011, în redacția propusă prin art.V, din proiect sunt reglementate unele chestiuni organizatorice care țin de desfășurarea sesiunilor de acomodare socioculturală. Considerăm că, prevederile date nu constituie obiectul prezentei legi și urmează a fi incluse în actele interne ale autorității responsabile de desfășurarea acestor sesiuni.

10. Art.55 alin.(1) din Legea nr.100/2017 prevede expres că:

Reglementările de același nivel și avînd același obiect de reglementare se cuprind, de regulă, într-un singur act normativ. În cazul în care proiectul actului normativ cuprinde prevederi ce se regăsesc în alte acte normative în vigoare, se face trimitere expresă la actul normativ care le conține.

În această ordine de idei menționăm următoarele:

- la art.11 din Legea nr.274/2011 alin.(3) și (5) urmează a fi excluse, deoarece dublează prevederile art.31 lit.a) și lit.b) ale aceleiași legi;

- la art.14 din Legea nr.274/2011 alin.(4) și (5) urmează a fi excluse, deoarece dublează prevederile art.150 alin.(2) și (5) din Codul educației;

- atr.17 din Legea nr.274/2011, de asemenea, urmează a fi exclus, deoarece dublează prevederile art.31 lit.d) din proiect, precum și cele regăsite la art.140 alin.(1) lit.t) și art.151 alin.(5) din Codul educației.

11. Cu referire la art.20 din Legea nr.274/2011, considerăm că acesta urmează a fi înserat după art.12 al aceleiași legi, întru respectarea consecutivității normelor.

12. Reiterînd argumentele expuse *supra*, în coroborare cu prevederile art. 63 alin.(1) și (4) din Legea nr.100/2007, subliniem necesitatea divizării proiectului de lege examinat în două proiecte separate, și anume:

1) Proiectul de lege privind modificarea Legii nr.274/2011 privind integrarea străinilor;

2) Proiectul de lege privind modificarea unor acte normative (cadrul conex la Legea nr.274/2011).

Cu luarea în considerație a obiecțiilor menționate, proiectul poate fi examinat în Parlament.

Ion CREANGĂ
Șef Direcție generală

Ex.: V.Arion-Lupu
Tel.: 586